

Njemački jezik, 2. strani jezik, opća i matematička gimnazija – 4. Razred

1. POLAZIŠTE I SVRHA VREDNOVANJA

Vrednovanje i ocjenjivanje u nastavi Engleskoga jezika usmjereno je na praćenje ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda, razvoja jezičnih kompetencija, napretka učenika te njegove sposobnosti samostalne i učinkovite uporabe jezika u različitim komunikacijskim situacijama.

U 4. razredu gimnazije naglasak je na razumijevanju i kritičkoj procjeni dužih tekstova pri slušanju i čitanju, analizi književnih tekstova, samostalnom i strukturiranom govorenju, sudjelovanju u dugome razgovoru, pisanju složenijih tekstova te jezičnom posredovanju sa sadržaja na hrvatskome jeziku na engleski jezik.

2. ELEMENTI OCJENJIVANJA

SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

- razumijevanje kratkih izvornih ili stupnju prilagođenih govornih tekstova
- izdvajanje glavne poruke, ključnih i specifičnih informacija
- primjena strategija za poboljšanje razumijevanja pri slušanju

ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

- razumijevanje kraćih izvornih ili prilagođenih tekstova
- razlikovanje činjenica, mišljenja i stavova
- zaključivanje o značenju nepoznatih riječi i izraza iz konteksta

GOVORENJE

- jasno strukturiranje, povezivanje i razvijanje ideja
- osnovnih i jednostavnih jezičnih struktura u kratkim dijalozima
- izgovor, intonacija, tečnost i razumljivost
- aktivno i spontano sudjelovanje u razgovoru i planiranoj komunikaciji

PISANJE

- uvježbavanje osnova pravopisa
- pisanje kratkih osnovnih tekstova prema predlošku
- primjena odgovarajućih veznih sredstava, jezičnih struktura i stilističkih sredstava
- pravopisna točnost i primjerenost jezika komunikacije
- samostalno uređivanje i ispravljanje vlastitoga teksta

3. FORMATIVNO VREDNOVANJE I PRAĆENJE

Usvojenost vokabulara i jezičnih zakonitosti ne vodi se kao zaseban element brojčanog ocjenjivanja. Vokabular, gramatika, pravila i jezične strukture mogu se vrednovati usmeno i pisano, ali samo formativno kada se promatraju kao zasebno područje. Sumativno se njihova primjena ocjenjuje kao sastavni dio pisanja i govorenja.

Interes, motivacija, aktivnost, samostalnost, suradnja i odnos prema radu također se kontinuirano prate i bilježe formativno. Oni se ne pretvaraju automatski u zasebnu brojčanu ocjenu, nego služe kao važni pokazatelji razvoja učenika i njegova odnosa prema učenju.

Formativno vrednovanje omogućuje učeniku pravodobnu povratnu informaciju o tome što uspješno ostvaruje, što treba unaprijediti i koje strategije može primijeniti za daljnji napredak.

4. PLANIRANJE VREDNOVANJA

- Vrednovanje se provodi kontinuirano tijekom nastavnog procesa kao vrednovanje za učenje, vrednovanje kao učenje i vrednovanje naučenoga.
- Slušanje i čitanje vrednuju se kroz rad s različitim vrstama tekstova i ciljanim zadacima razumijevanja.
- Govorenje se vrednuje kroz govornu produkciju, govornu interakciju, izlaganja, razgovore, rasprave i komunikacijske situacije.
- Pisanje se vrednuje kroz različite vrste pisanih zadataka, uključujući kraće pisane uratke i sažetke
- Testovi gramatike i vokabulara evidentiraju se bilješkom uz navođenje postotka uspješnosti i opisne razine postignuća.
- O napretku učenika nastavnik daje osvrt najmanje jednom u polugodištu.

5. OBLICI I NAČINI PRIKUPLJANJA DOKAZA O UČENJU

- anegdotske bilješke
- učeničke mape
- prezentacije
- ciljana propitivanja za provjeru razumijevanja
- kvizovi
- igranje uloga
- domaće zadaće
- kraće pisane provjere znanja
- pisanje diktata
- opažanja učenika tijekom individualnog rada ili rada u skupinama
- rasprave u skupinama
- samovrednovanje
- vršnjačko vrednovanje

6. ELEMENTI, METODE, NAČINI I POSTUPCI VREDNOVANJA

• Element vrednovanja	Metode vrednovanja	Načini vrednovanja	Postupci vrednovanja
Slušanje s razumijevanjem	pisano i usmeno provjeravanje, test, opažanje	individualno, rad u paru i skupini	slušanje autentičnih audio i videozapisa; razumijevanje glavne poruke i specifičnih informacija; prepoznavanje stavova, namjere i tona govornika; zaključivanje o implicitnim informacijama
Čitanje s razumijevanjem	pisano provjeravanje, analiza i interpretacija teksta, test, analiza ciljanog vokabulara i	individualno, rad u paru, rad u skupini	čitanje književnih i neknjiževnih tekstova; pronalaženje i povezivanje informacija; zaključivanje;

	struktura, rješavanje problema		analiza strukture i organizacije teksta; razumijevanje autorova stava i namjere; kritičko čitanje
Govorenje	usmeno provjeravanje, prezentacija, debata, rasprava, monolog i dijalog	individualno, u paru i skupini	samostalno izlaganje; prezentacija; intervju; rasprava i debata; argumentiranje; izražavanje i obrazlaganje mišljenja; simulacija problemskih i stvarnih komunikacijskih situacija
Pisanje	pisani rad, esej, projekt, kreativni pisani rad (književna djela)	individualno, suradnički rad	pisanje članka, e-maila, osvrta, argumentativnog teksta i eseja; organizacija teksta u odlomke; povezivanje ideja; korištenje odgovarajućega registra; samostalno uređivanje i poboljšavanje teksta
Jezično posredovanje	praktični zadatak, usmeno i pisano provjeravanje, projekt, sažetak, prijevod	individualno, u paru i skupini	sažimanje teksta; parafraziranje; prenošenje bitnih informacija; preoblikovanje informacija iz jednog oblika u drugi; objašnjavanje sadržaja drugoj osobi; povezivanje informacija iz različitih izvora, prevođenje

7. KRITERIJI OCJENJIVANJA PREMA ELEMENTIMA OCJENJIVANJA

Povezani ishodi: A.1.1.–A.1.6. (slušanje/čitanje, govor, razgovor i pisanje)

SLUŠANJE S RAZUMIJEVANJEM

Ocjena - Kriterij postignuća

5 – izvrstan

Samostalno i vrlo precizno procjenjuje duži izvorni ili prilagođeni tekst. Razumije eksplicitne i implicitne informacije, stavove, namjere, ton i nijanse značenja te kritički procjenjuje poruku, strukturu i namjenu.

4 – vrlo dobar

Vrlo dobro razumije i interpretira složene govorne tekstove te uglavnom prepoznaje implicitna značenja, ton, stav i namjeru govornika.

3 – dobar

Razumije glavne ideje i većinu eksplicitnih informacija te dio implicitnih značenja, ali teže prati vrlo složen ili brz govor i procjenjuje nijanse.

2 – dovoljan

Razumije osnovnu poruku i dio ključnih informacija, ali ima znatne poteškoće s implicitnim značenjima i složenim izvornim tekstovima.

1 – nedovoljan

Ne može samostalno izdvojiti osnovnu poruku i ključne informacije ni iz primjereno prilagođenih tekstova.

ČITANJE S RAZUMIJEVANJEM

Ocjena - Kriterij postignuća

5 – izvrstan

Vrlo precizno analizira duže izvorne ili prilagođene tekstove, povezuje informacije, izvodi zaključke, razlikuje bitno od nebitnog te prepoznaje implicitne poruke, stav i namjeru autora.

4 – vrlo dobar

Vrlo dobro analizira složenije tekstove i uglavnom uspješno zaključuje o implicitnim informacijama, tonu, stavu i namjeri autora.

3 – dobar

Razumije glavne informacije i osnovnu strukturu teksta te dio implicitnih značenja, ali teže izvodi složenije zaključke.

2 – dovoljan

Razumije osnovnu poruku i dio ključnih informacija, ali teško analizira duže tekstove i povezuje informacije.

1 – nedovoljan

Ne uspijeva razumjeti osnovnu poruku ni ključne informacije primjerenoga teksta.

GOVORENJE

Ocjena - Kriterij postignuća

5 – izvrstan

Govori spontano, tečno i povezano o složenijim temama. Argumentira i brani stavove, razvija ideje, prilagođava stil i registar te učinkovito vodi duži planirani i neplanirani razgovor.

4 – vrlo dobar

Govori vrlo tečno i organizirano, argumentira mišljenja i uspješno održava duži razgovor. Jezik je uglavnom precizan i primjeren situaciji.

3 – dobar

Može govoriti o složenijim temama i obrazložiti stavove, ali uz povremena zastajkivanja, pogreške ili ograničenja u rasponu jezika.

2 – dovoljan

Može prenijeti osnovnu poruku o složenijoj temi, ali teško razvija argumente i održava dužu interakciju bez pomoći.

1 – nedovoljan

Ne može samostalno ostvariti funkcionalnu komunikaciju o zadanoj temi.

PISANJE

Ocjena - Kriterij postignuća

5 – izvrstan

Piše jasno strukturiran tekst koristeći složene jezične strukture, uvježbani vokabular, kohezivna sredstva i stil primjeren komunikacijskoj situaciji. Ideje i argumenti su razvijeni i povezani.

4 – vrlo dobar

Piše dobro organiziran i razvijen tekst, jasno iznosi i obrazlaže ideje te uglavnom precizno koristi složenije strukture i stil.

3 – dobar

Piše smislen i uglavnom dobro strukturiran tekst s razvijenim osnovnim idejama, ali uz pogreške i povremene probleme u stilu ili koheziji.

2 – dovoljan

Piše osnovni povezani tekst, ali teško razvija ideje i argumente; pogreške i ograničen vokabular često utječu na kvalitetu.

1 – nedovoljan

Ne može napisati funkcionalan tekst primjerene dužine i složenosti.

8 . RUBRIKA ZA USMENO IZLAGANJE

Usmeno izlaganje vrednuje se prema sljedećim kriterijima. Vokabular, gramatika i jezične strukture sumativno se ocjenjuju u okviru govorenja, a ne kao zaseban element.

KRITERIJ	ODLIČAN (5)	VRLO DOBAR (4)	DOBAR (3)	DOVOLJAN (2)
Sadržaj i izvršenje zadatka	Potpuno ostvaruje cilj; sadržaj je relevantan, razvijen i argumentiran.	Ostvaruje cilj; sadržaj je relevantan i uglavnom razvijen.	Ostvaruje osnovni cilj; sadržaj je djelomično razvijen.	Ostvaruje samo osnovni dio zadatka; sadržaj je oskudan ili nedovoljno razvijen.
Organizacija i povezanost	Izlaganje je jasno, logično i vrlo dobro povezano; ideje se prirodno nadovezuju.	Izlaganje je jasno i dobro organizirano; povezanost je uglavnom učinkovita.	Organizacija je jednostavna; povezanost ideja povremeno je slaba.	Izlaganje je nepovezano ili teško pratljivo; potrebna je stalna pomoć.
Vokabular i jezične strukture	Koristi raznolik i precizan vokabular te složene i vrlo složene strukture uz vrlo dobru točnost.	Koristi primjeren i raznolik vokabular te složene strukture uz manje pogreške.	Koristi uglavnom osnovni vokabular i jednostavnije strukture; pogreške su češće, ali uglavnom ne ometaju razumijevanje.	Koristi ograničen vokabular i jednostavne strukture; pogreške često otežavaju razumijevanje.
Tečnost, izgovor i intonacija	Govori tečno, jasno i izražajno; izgovor i intonacija vrlo su dobri i ne ometaju komunikaciju.	Govori uglavnom tečno i jasno; manje zastajkivanje ili pogreške u izgovoru ne ometaju komunikaciju.	Govori uz povremena zastajkivanja; izgovor i intonacija uglavnom omogućuju razumijevanje.	Govori isprekidano i uz česta zastajkivanja; izgovor i intonacija otežavaju razumijevanje.
Odgovaranje na pitanja i komunikacija	Samostalno i precizno odgovara na pitanja, obrazlaže stavove i učinkovito reagira na sugovornika.	Uglavnom samostalno odgovara na pitanja i primjereno reagira na sugovornika.	Odgovara na jednostavnija pitanja uz povremenu pomoć i poticaj.	Teško odgovara na pitanja i održava komunikaciju bez stalne pomoći.

9. KRITERIJI OCJENJIVANJA TESTOVA OBJEKTIVNOG TIPRA

OCJENA	POSTOTAK
odličan (5)	91 – 100%
vrlo dobar (4)	78 – 90%
dobar (3)	63 – 77%
dovoljan (2)	51 – 62%

10. KRITERIJI ZA KRAĆE PISANE PROVJERE

Kraći pisani uratci, primjerice e-mail, ocjenjuju se prema dvama kriterijima, u skladu s ljestvicom za vrednovanje pisanih uradaka koja se primjenjuje za pisani uradak na osnovnoj razini Državne mature iz engleskoga jezika: **izvršenje zadatka i jezik**.

- Izvršenje zadatka – procjenjuje se u kojoj je mjeri učenik odgovorio na zadatak, obuhvatio tražene sadržaje i ostvario svrhu pisanja.
- Jezik – procjenjuje se primjena vokabulara i jezičnih struktura, gramatička i pravopisna točnost te razumljivost i primjerenost jezika komunikacijskoj situaciji.

11. BILJEŠKE, FORMATIVNO PRAĆENJE I OSVRT NA NAPREDAK

U bilješkama se kontinuirano dokumentiraju anegdotska opažanja i povratne informacije o razvoju jezičnih vještina, usvojenosti vokabulara i jezičnih zakonitosti, samostalnosti, interesu, motivaciji, aktivnosti, suradnji, odnosu prema radu i napretku učenika. Bilježe se i rezultati kraćih provjera, kvizova, prezentacija, projekata, domaćih zadaća, samovrednovanja i vršnjačkoga vrednovanja.

Osvrt na napredak učenika izrađuje se najmanje jednom u polugodištu i usmjeren je na ostvarena postignuća, vidljiv napredak, područja koja učenik treba dodatno razvijati te preporuke za daljnji rad.

12. ZAKLJUČNA OCJENA

Zaključna ocjena proizlazi iz ukupne razine ostvarenosti odgojno-obrazovnih ishoda i kvalitete učenikova rada u svim elementima koji se ocjenjuju. Ne mora proizlaziti iz aritmetičke sredine upisanih ocjena. Pri donošenju zaključne ocjene posebno se uzimaju u obzir kontinuitet rada, napredak učenika i cjelokupna slika njegova postignuća tijekom školske godine.

Važan dio podloge za donošenje zaključne ocjene čini formativno vrednovanje. Zapisi u bilješkama, povratne informacije, praćenje razvoja učenika, samovrednovanje i vršnjačko vrednovanje daju dodatnu sliku o procesu učenja i napretku učenika te se, zajedno s ocjenama iz elemenata ocjenjivanja, uzimaju u obzir pri donošenju zaključne ocjene.